

ประเภทภูมิปัญญาด้าน ประดิษฐ์ แป้งเครื่องทุนแรง

ชื่อภูมิปัญญา หิง (สวิง)

บทนำ/ความสำคัญของภูมิปัญญา

ในสมัยก่อนคนไทยมักมีวิธีการหากินได้หลายอย่างไม่ว่าจะเป็นจับมือเปล่า การใช้แห การดักปลา หรือการตั้งจ้ำ ก็ตามแต่ก็มีอีกวิธีหนึ่งที่สามารถหาสัตว์น้ำจำพวกสัตว์เล็ก ๆ นี้ได้ เครื่องมือจับสัตว์น้ำชนิดนี้เรียกว่า หิง จะใช้ร่วมกับข้อง (ใช้เก็บสัตว์น้ำที่หามาได้มีฝาปิดสานด้วยไม้ไผ่ต่า) ซึ่งหิงมีลักษณะเป็นช่องตาสม่เสมอ อาจจะมีหรือตาว้างก็ได้ ใช้สำหรับช้อนปลาเล็กปลาน้อยหรือปูนาก็ได้ เช่นนำหิงไปดักจับปลาหรือปูในลำคลองหรือเหมือง เป็นต้น หิงจึงเป็นเครื่องดักจับปลาที่ให้ประโยชน์แก่คนสมัยก่อนมาก การจะไปหาปลาที่ไหนก็ตาม ก็จะพบว่าคนส่วนมากมักจะนำหิงไปด้วย เพราะฉะนั้นหิงจึงเป็นของมีค่าที่ใช้ในการดักจับปลา ปู ได้ เราจึงควรอนุรักษ์เก็บรักษาเอาไว้ให้ลูกหลานต่อไป และไม่ให้นำไปสูญ ทางข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะสืบค้นหาข้อมูลมาเล่าสู่กันฟัง

วัสดุที่ใช้

1. ไม้ไผ่ขนาดเท่าไม้เสียบลูกชิ้น 2 อัน
2. ไม้ไผ่ทำหัวให้แหลมคล้ายหัวโคเชผูกติด กับด้าย ฝ้ายให้ได้เลยอะ
3. ไม้ไผ่ผ่าขนาด 1.5 cm. ความยาวไม่จำกัด

วิธีทำ

1. นำไม้ขนาดไม้เสียบลูกชิ้นจำนวน 2 อัน มาจึงด้วยด้าย จำนวน 15-17 ตา

2. พอได้จำนวนที่ต้องการแล้วก็ถอดเอาไม้ข้างใดข้างหนึ่งออก แล้วก็เอาไม้ที่ทำเป็นหัวโคเช มาถัก วิธีถักคือ

3. ทำไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพอแล้วหักมุมกันทำเป็นรูปกรวย 3 เหลี่ยมขึ้นมาแล้วนำไม้ไผ่ผ่าซีกเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1.5 cm. มาทำให้โค้งเป็นวงกลมมัดด้วยเชือกฟางให้แน่น ป้องกันไม่ให้หลุด ถ้าไม่มีฟางอาจใช้ลวดเหล็กก็ได้

ประโยชน์ที่ท้องถิ่นได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการใช้หิงและวิธีการทำหิงได้
2. ทำให้ทราบถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในอดีตว่าเป็นคนช่างคิดช่างประดิษฐ์
3. ทำให้ได้รับความรู้แปลกใหม่ที่ไม่ได้เคยทำมาก่อน
4. ทำให้คนรุ่นหลังได้พบเห็นมากขึ้น

แหล่งข้อมูล

ยายตา สุโน อายุ 74 ปี

บ้านเลขที่ 27 หมู่ 3 ตำบลนาเหลียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110